

Enhed
Kommunaljura

Sagsbehandler
LRH

Koordineret med

Sagsnr.
2013-11079

Doknr.
167976

Dato
11-11-2013

Ekstrakt af telefonreferat vedr. stedfortræderindkaldelse

Baggrund

Region Midtjylland har kontaktet ministeriet telefonisk med spørgsmål om, hvorvidt regionen kan indkalde 2. stedfortræder i en situation, hvor 1. stedfortræder for et regionsrådsmedlem, der er sygemeldt, gennem længere tid ikke har givet møde til de møder, som vedkommende er indkaldt til og heller ikke melder afbud hertil. Det har trods mange forsøg ikke været muligt for regionen at få kontakt til 1. stedfortræderen

Regionen er blevet opmærksom på en tidligere udtalelse fra ministeriet om dette spørgsmål, jf. herom nedenfor.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har d. 11. november 2013 meddelt Region Midtjylland følgende:

- at indkaldelse af den næste stedfortræder i stedfortræderrækkefølgen forudsætter, at det kan konstateres, at vedkommende stedfortræder har lovligt forfald
- at det i en situation, hvor regionen gennem længere tid de facto ikke har haft mulighed for at skaffe sig et grundlag for at tage stilling til, om vedkommende har lovligt forfald, fordi den pågældende ikke kan træffes, kan indkalde næste stedfortræder på listen
- at det forudsætter, at regionen har gjort sig rimelige bestræbelser på at skaffe sig et grundlag for at tage stilling til, om der er lovligt forfald
- at ministeriet ikke kan tage stilling til om, regionen i den konkrete sag, har gjort sig sådanne rimelige bestræbelser
- at ministeriet fsva. den konkrete vurdering heraf må henvise til Statsforvaltningen.

Nedenfor følger en gennemgang af retsgrundlaget og den vurdering, der ligger til grund for ministeriets meddelelse til Region Midtjylland.

Retsgrundlag

Reglerne om stedfortræderindkaldelse til regionsrådsmøder er fastsat i kommunestyrelseslovens § 15, stk. 1, og stk. 2, jf. regionslovens § 12. Bestemmelserne er sålydende:

”§ 15. Når et medlem på grund af sin helbredstilstand er forhindret i at deltage i et møde i kommunalbestyrelsen, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i mødet. Til det konstituerende møde, jf. § 6, eller 2. behandling af forslaget til årsbudget, jf. § 38, stk. 2, kan stedfortræderen også kræves indkaldt ved et medlems forfald af anden grund. Er der ikke et på den pågældende kandidatliste valgt med-

lem, som er i stand til at kræve stedfortræderen indkaldt, kan stedfortræderen selv kræve sig indkaldt.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsens formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sine kommunale hverv i en forventet periode af mindst 1 måned på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende, indkalder formanden stedfortræderen til førstkommende møde i kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan i styrelsesvedtægten træffe bestemmelse om, at formanden ved et medlems forfald af de grunde, der er nævnt i 1. pkt., indkalder stedfortræderen, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned.”

Det følger af kommunestyrelseslovens § 15, stk. 4, jf. regionslovens § 12, at regionsrådet træffer beslutning om, hvorvidt betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede.

Der skal herved tages stilling til, om der foreligger et forfald, der efter stk. 1 eller stk. 2 berettiger til stedfortræderindkaldelse, samt om stedfortræderen er rette stedfortræder og valgbar. Der henvises til lovkommentaren (2010) med note 10 til § 15.

Regionen Midtjylland har ved sin henvendelse henvist til lovkommentaren med note 4 til § 15, stk. 1, og den heri nævnte udtalelse. Af lovkommentaren fremgår bl.a. følgende:

”Den stedfortræder, der indkaldes i tilfælde af, at et medlem er forhindret, er den, der ifølge valgopgørelsen står øverst på stedfortræderlisten for den pågældende kandidatliste... Såfremt den stedfortræder, der indkaldes, har lovligt forfald, kan næste stedfortræder indkaldes. Det gælder, uanset om første stedfortræders forfald skyldes sygdom eller anden lovlig forfaldsgrund, og uanset om forfaldet har en varighed af mindst en måned. Det følger af bestemmelsen i stk. 4, at kommunalbestyrelsen skal godkende, at det er rette stedfortræder, der er indkaldt. Det forhold, at det ikke er muligt at opnå kontakt med en stedfortræder, er ikke i sig selv tilstrækkeligt som grundlag for at fastlægge, at den pågældende ikke har lovligt forfald, (skr. af 30. juli 1993).” (Udhævning foretaget her).

Af lovkommentaren fremgår af note 7 til lovens § 15, stk. 2, bl.a. følgende:

”Den stedfortræder, der indkaldes i medfør af stk. 2, er den, der ifølge valgopgørelsen står øverst på stedfortræderlisten for den pågældende kandidatliste...

...

Såfremt en stedfortræder, der i medfør af stk. 2 indkaldes i stedet for et kommunalbestyrelsesmedlem, har lovligt forfald i mindst en måned af en af de grunde, der er nævnt i stk. 2, må næste stedfortræder indkaldes. ...

...

Skyldes første stedfortræders forfald en lovlig forfaldsgrund, der ikke har en forventet varighed af mindst en måned, skal stedfortræderen alligevel indkaldes i medfør af stk. 2, når kommunalbestyrelsesmedlemmets forfald, der begrunder stedfortræderindkaldelsen, er omfattet af stk. 2.” (Udhævning foretaget her).

Ministeriet har ved brev af 30. juli 1993, der vedrørte stedfortræderindkaldelse efter kommunestyrelseslovens § 14, stk. 3, om stedfortræderindkaldelse til deltagelse i en enkelt sags behandling på grund af inhabilitet, udtalt følgende:

”Den stedfortræder, der indkaldes i tilfælde af et medlems inhabilitet, er den, der ifølge valgopgørelsen står øverst på stedfortræderlisten for den pågældende kandidatliste. Det er i loven forudsat, at såfremt den stedfortræder, der indkaldes, har lovligt forfald, kan næste stedfortræder indkaldes. Kommunalbestyrelsen må træffe afgørelse om, hvorvidt den stedfortræder der indkaldes er rette stedfortræder og valgbar, jf. § 15, stk. 4, i den kommunale styrelseslov...

...

Indenrigsministeriet finder det endvidere ikke godtgjort, at stedfortræder nr. 7, der indtrådte ved behandlingen af den pågældende del af sagen, var rette stedfortræder. Det bemærkes herved, at det forhold, at det ikke er muligt at opnå kontakt med en stedfortræder, ikke i sig selv er tilstrækkeligt som grundlag for at fastslå, at den pågældende har lovligt forfald.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger må Indenrigsministeriet anse det for tvivlsomt, om stedfortræder nr. 4 havde lovligt forfald. Endvidere er der for så vidt angår stedfortræder nr. 5 ikke oplyst nogen forfaldsgrund, idet det alene er oplyst, at den pågældende ikke kunne træffes på arbejde eller i hjemmet.

På denne baggrund finder Indenrigsministeriet, at det ikke har været retmæssigt, at stedfortræder nr. 7 på stedfortræderlisten deltog i behandlingen af den pågældende del af sagen.”

Vurdering

Det må antages, at 2. stedfortræder – uanset om der er tale om stedfortræderindkaldelse efter § 15, stk. 1, eller § 15, stk. 2, kun kan indkaldes, hvis det kan konstateres, at 1. stedfortræder har lovligt forfald.

Det følger af ministeriets ovennævnte praksis endvidere, at det forhold, at der ikke kan opnås kontakt med en stedfortræder, ikke i sig selv er tilstrækkeligt som grundlag for at fastslå, at den pågældende har lovligt forfald.

Den omtalte praksis vedrører stedfortræderindkaldelse til behandling af en enkelt sag (pga. inhabilitet). Der kan stilles spørgsmålstegn ved, om denne praksis i alle tilfælde kan udstrækkes til også at omfatte tilfælde af stedfortræderindkaldelse for en længere periode efter kommunestyrelseslovens § 15, stk. 2.

Hvis der i en sådan situation fra kommunalbestyrelsens/regionsrådets side er gjort rimelige bestræbelser på at skaffe sig et grundlag for at tage stilling til, hvorvidt 1. stedfortræder har lovligt forfald, kan det – når der ikke kan opnås kontakt til vedkommende, og der derfor ikke er mulighed for at konstatere om vedkommendes forfald er lovligt – forekomme som et urimeligt resultat, at der ikke er mulighed for at springe den pågældende stedfortræder i stedfortræderrækkefølgen over.

Det vurderes derfor, at der under sådanne omstændigheder må være mulighed for at indkalde 2. stedfortræder.

Region Midtjylland, har om den konkrete sag oplyst, at regionen har indkaldt den pågældende 1. stedfortræder, at regionen gennem længere tid (et års tid) har tilsendt den pågældende mødeindkaldelser, flere gange forgæves har forsøgt at komme i kontakt med den pågældende, men at den pågældende på trods heraf ikke hverken giver møde eller har taget kontakt til regionen, herunder om baggrunden for sit forfald.

I en sådan situation har regionen de facto ikke mulighed for at skaffe sig et grundlag for at tage stilling til, om vedkommende har lovligt forfald.